

HAMBOORG.CITY

Bezpłatna platforma dla cudzoziemców w Niemczech

- ✓ Asystent 24/7 w Twoim języku
- ✓ Przypomnienia o terminach
- ✓ Skaner pism urzędowych
- ✓ Kalkulatory zasiłków

hamboorg.city — jest i będzie ZA DARMO

Freiberufler w Niemczech — Rejestracja, podatki i obowiązki

Czym jest Freiberufler, jak się zarejestrować i jakie ulgi podatkowe mają wobec prowadzących działalność gospodarczą.

Deutsche Begriffe: Freiberufler | Freie Berufe | Selbstständig | Katalogberuf | Finanzamt | Scheinselbstständigkeit

Czym jest Freiberufler?

Freiberufler (tzw. twórca niezależny) wykonuje **samodzielną działalność** opartą na **szczególnych kwalifikacjach lub talencie twórczym**. Kluczowa różnica od przedsiębiorcy: Freiberufler **nie musi rejestrować działalności i nie płaci podatku handlowego**.

Zawody katalogowe (§ 18 EStG)

Ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych wymienia **zawody wolne**:

Zawody medyczne: Lekarze, dentyści, weterynarze, praktycy medycyny naturalnej, fizyoterapeuci, położne

Poradnictwo prawne, podatkowe i gospodarcze: Mechnarni, notariusze, pośrednicy patentowi, doradcy podatkowi, biegli rewidenci

Nauki przyrodnicze i technika: Inżynierowie, architekci, lotnicy, rzeczoznawcy

Pośrednictwo informacji i kultura: Dziennikarz, tłumacz, pisarz, artysta, projektant

Edukacja i wychowanie: Opiekun (samodzielny), wykładowca, nauczyciel (samodzielny), naukowiec

Zawody podobne

Także zawody **podobne** do zawodów katalogowych mogą być uznane za wolne zawody:

- **Doradca IT** — jeśli pracuje koncepcyjnie/doradczo (nie: czysty programista → często działalność gospodarcza)
- **Coach / Doradca** — w zależności od kwalifikacji i rodzaju działalności
- **Fotograf** — jeśli pracuje artystycznie
- **Projektant stron** — jeśli pracuje kreatywnie-projektowo (nie: czysty operator sklepu internetowego)

Uwaga: Urząd skarbowy decyduje, czy Twoja działalność jest wolnym zawodem czy działalnością gospodarczą. W razie wątpliwości: zapytaj doradcę podatkowego!

Zalety wobec przedsiębiorców

Zaleta	Freiberufler	Przedsiębiorca
Podatek handlowy	Nie	Tak (od 24.500 € zysku)
Rejestracja działalności	Nie	Tak (15-60 €)
Członkostwo w IHK	Nie	Tak (obowiązkowa opłata)
Księgowość	Prosta ewidencja (zawsze)	Ewidencja lub pełna księgowość
Rejestr handlowy	Nie	Dla kupców/GmbH
Obowiązek bilansowania	Nie	Od 800.000 € przychodu lub 80.000 € zysku

Rejestracja — jak to zrobić

Krok 1 — Kwestionariusz do rejestracji podatkowej

Jako Freiberufler rejestrujesz się **tylko w urzędzie skarbowym** — **nie trzeba** urzędu handlowego:

1. Ustaw **konto ELSTER** (elster.de)
2. Wypełnij **kwestionariusz do rejestracji podatkowej** online (w ciągu 4 tygodni od podjęcia działalności)
3. Dane: dane osobowe, rodzaj działalności, szacunkowy przychód i zysk, dane bankowe, ulga dla małych przedsiębiorców (tak/nie)

Krok 2 — Otrzymaj numer identyfikacyjny

Urząd skarbowy wyśle Ci w ciągu **2-6 tygodni numer identyfikacyjny**. Dzięki niemu możesz wystawiać faktury.

Krok 3 — W razie potrzeby poproś o numer VAT

Jeśli pracujesz z **klientami biznesowymi poza UE**, potrzebujesz **numera identyfikacyjnego VAT**. Wniosek do Federalnego Urzędu Skarbowego (bzt.de) — bezpłatnie.

Podatki dla Freiberufler

Podatek dochodowy

- Od Twojego **zysku** (przychody minus wydatki operacyjne)
- **Zaliczki** co kwartał (10 marca, czerwca, września, grudnia)
- **Zeznanie podatkowe** co roku (Załącznik S)

Podatek VAT

- **19%** od Twoich faktur (lub 7% za określone usługi)
- **Odliczenie VAT** — możesz odliczyć VAT z Twoich zakupów
- **Ulga dla małych przedsiębiorców** możliwa (poniżej 25.000 € przychodu/rok)

Brak podatku handlowego!

To **największa zaleta** wolnych zawodów — oszczędzisz kilka tysięcy euro rocznie w zależności od zysku.

Obowiązki Freiberufler

Księgowość

- **Ewidencja przychodu i wydatków** — wymieniasz przychody i wydatki (prosta księgowość)
- **Brak bilansu** — niezależnie od wysokości Twojego przychodu
- **Przechowywanie dokumentów** — 10 lat obowiązkowego przechowywania

Faktury

Twoje faktury muszą zawierać następujące **wymagane dane**:

- Twoje imię i nazwisko oraz adres
- Imię i nazwisko oraz adres klienta
- Numer identyfikacyjny lub numer VAT
- Numer faktury (kolejny)
- Data faktury
- Opis i data usługi
- Kwota netto, stawka VAT, kwota VAT, kwota brutto
- Dla małych przedsiębiorców: odsyłacz do § 19 UStG (bez VAT)

Ubezpieczenie społeczne

Ubezpieczenie	Sytuacja
Ubezpieczenie zdrowotne	Obowiązkowe (GKV dobrowolnie: ok. 14,6% + dodatkowa opłata + ubezpieczenie pielęgnacyjne; PKV od ok. 300 €/miesiąc)
Ubezpieczenie emerytalne	Obowiązkowe dla określonych Freiberufler (np. nauczyciele, położne, artyści przez KSK) — inaczej dobrowolne
Ubezpieczenie na wypadek bezrobocia	Dobrowolne (wniosek w ciągu pierwszych 3 miesięcy po założeniu, ok. 90 €/miesiąc)
Kasa branżowa	Zalecana, nie zawsze obowiązkowa

Artystyczna kasa ubezpieczenia społecznego (KSK)

Dla **artystów i publicystów** (pisarzy, dziennikarzy, projektantów, muzyków, aktorów):

- KSK pokrywa "**udział pracodawcy**" ubezpieczenia społecznego
- Płacisz tylko ok. **50%** ubezpieczenia zdrowotnego, pielęgnacyjnego i emerytalnego
- **Warunek:** Zawodowo artysta/publicysta, minimum dochodu 3.900 €/rok

Pozorna samodzielność — uwaga!

Jeśli jako Freiberufler pracujesz **głównie dla jednego zleceniodawcy**, urząd skarbowy lub Niemiecka Kasa Ubezpieczeń Emerytalnych mogą stwierdzić **pozorną samodzielność**. Konsekwencje:

- **Uzupełnienie** składek ubezpieczenia społecznego (do 4 lat wstecz!)

- Zleceniodawca zostaje "pracodawcą" — musi uzupełnić składki
- **Grzywny** dla obu stron

Typowe oznaki pozornej samodzielności

- Pracujesz **tylko dla jednego zleceniodawcy** (ponad 5/6 przychodu)
- Jesteś **włączony w organizację** przedsiębiorstwa (stałe miejsce pracy, stałe godziny)
- Nie masz **własnej reklamy** ani strony internetowej
- Zleceniodawca **wydaje Ci polecenia** (kiedy, gdzie, jak pracujesz)
- Nie zatrudniasz **własnych pracowników**

Jak uniknąć pozornej samodzielności

- Mieć **wielu zleceniodawców** (co najmniej 2-3)
- Posiadać **własną stronę** i wizytówki
- Mieć **własne narzędzia pracy** (laptop, oprogramowanie, biuro)
- **Brak podporządkowania** — Ty decydujesz o miejscu, czasie i sposobie pracy
- **Wystawiać własne faktury** (nie: rejestracja czasu jak pracownik)

Porady dla zagranicznych Freiberufler

- 1. Sprawdź status pobytu** — musi zezwalać na wolny zawód
- 2. Poinformuj urząd skarbowy wcześniej** — w ciągu 4 tygodni od podjęcia działalności
- 3. Dokładnie opisz działalność** — urząd decyduje, czy to wolny zawód czy działalność gospodarcza
- 4. Sprawdź KSK** — jako artysta/publicysta oszczędzisz 50% ubezpieczenia społecznego
- 5. Twórz rezerwy** — odkładaj 30% zysku na podatki
- 6. Doradca podatkowy** — warto szczególnie w pierwszym roku (koszty są odliczalne)